

M214 ΔΙΑΦΟΡΙΚΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ – ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 4

Ι.Δ. ΠΛΑΤΗΣ

1. Το παραμετρικό δίκτυο $u = \text{σταθ.}$ και $v = \text{σταθ.}$ ενός τμήματος επιφάνειας σ καλείται *ισοθερμικό*, εάν

$$\mathbf{I}_\sigma = \lambda^2(u, v)(du^2 + dv^2)$$

για κάποια λεία συνάρτηση λ .

Αποδείξτε ότι το δίκτυο είναι *ισοθερμικό*, αν και μόνο αν

$$F = 0, \quad \frac{E}{G} = \frac{A(u)}{B(v)}$$

όπου A, B λείες συναρτήσεις των u και v αντίστοιχα.

(Υπόδειξη: Το ευθύ είναι προφανές. Για το αντίστροφο, υποθέστε χωρίς βλάβη ότι $A, B > 0$ και γράψτε

$$\mathbf{I}_\sigma = \frac{G}{B(v)}(A(u)du^2 + B(v)dv^2).$$

Αναπαραμετρήστε τώρα με

$$(\tilde{u}, \tilde{v}) = \left(\int \sqrt{A(u)}du, \int \sqrt{B(v)}dv \right).$$

Παρατηρήστε, ότι ο παραπάνω μετασχηματισμός αφήνει αναλλοίωτο το παραμετρικό δίκτυο.)

2. Βρείτε την πρώτη θεμελιώδη μορφή του τόρου

$$\sigma(u, v) = (b + a \sin v) \cos u, (b + a \sin v) \sin u, a \cos u), \quad (u, v) \in (0, 2\pi)^2, \quad a, b > 0.$$

Κατόπιν, υπολογίστε το εμβαδόν του.

3. Μία επιφάνεια εκ περιστροφής δίνεται από το

$$\sigma(u, v) = (\cos u \cos v, \cos u \sin v, -\sin u + \log \tan(\pi/4 + u/2)), \quad (u, v) \in (0, \pi/2) \times (0, 2\pi).$$

(1) Βρείτε την πρώτη θεμελιώδη μορφή της.

(2) Δείξτε ότι η σ είναι *ισομετρική* με το τμήμα $(\pi/3, \pi/2) \times (0, 2\pi)$ του επιπέδου. Για να το κάνετε αυτό θέσατε

$$\tilde{u} = \cos^{-1} \left(\frac{1}{2} \cos u \right), \quad \tilde{v} = 2v.$$

Δικαιολογήστε τα βήματά σας.

4. Από τον τύπο για την γωνία των επιφανειακών καμπυλών ενός τμήματος επιφάνειας $\sigma : U \rightarrow \mathbb{R}^3$ συμπεράνετε ότι δύο οικογένειες $\phi(u, v) = \text{σταθ.}$ και $\psi(u, v) = \text{σταθ.}$ επιφανειακών καμπυλών είναι ορθογώνιες, εάν και μόνο εάν ικανοποιούν την δ.ε.

$$E\phi_v\psi_v - F(\phi_u\psi_v + \phi_v\psi_u) + G\phi_u\psi_u = 0.$$

Συνεπώς, αν $\phi(u, v) = \text{σταθ.}$ είναι μία δεδομένη οικογένεια επιφανειακών καμπυλών, οι ορθογώνιες τροχιές της δίνονται από την λύση της δ.ε. με μερικές παραγώγους

$$(G\phi_u - F\phi_v)\psi_u + (E\phi_v - F\phi_u)\psi_u = 0.$$

Η παραπάνω μπορεί να γραφεί και ως

$$\frac{du}{dv} = \frac{G\phi_u - F\phi_v}{F\phi_u - E\phi_v}.$$

Ως εφαρμογή του παραπάνω τύπου, βρείτε και λύστε την δ.ε. που δίδει τις ορθογώνιες τροχιές των καμπύλων $u = \text{σταθ.}$ της

$$\sigma(u, v) = (u, v, uv), \quad (u, v) \in \mathbb{R}^2.$$

(Απάντηση:

$$\frac{du}{dv} = \frac{1 + u^2}{uv},$$

και η λύση είναι $\psi(u, v) = \sqrt{1 + u^2}/v = c$, όπου c είναι θετικό.)

5. Έστω τα τμήματα επιφάνειας

$$\sigma_1(t, v) = (\cosh t \cos v, \cosh t \sin v, t), \quad (t, v) \in \mathbb{R} \times (0, 2\pi),$$

$$\sigma_2(u, s) = (u \cos s, u \sin s, s), \quad (u, s) \in \mathbb{R} \times (0, 2\pi).$$

Δείξτε ότι η απεικόνιση $\Phi : \mathbb{R} \times (0, 2\pi) \rightarrow \mathbb{R} \times (0, 2\pi)$ όπου

$$\Phi(t, v) = (\sinh t, v)$$

ορίζει μία απεικόνιση μεταξύ των δύο επιφανειών. Δείξτε ότι η απεικόνιση αυτή, είναι ισομετρία.

6. Βρείτε τό εμβαδόν, την περίμετρο και τις εσωτερικές γωνίες του τριγώνου

$$u = \frac{1}{2}v, \quad v = 1,$$

επάνω στο ελικοειδές

$$x = u \cos v, \quad y = u \sin v, \quad z = -v.$$

7. Θεωρήστε τις επιφάνειες $\mathcal{S}_1$ και $\mathcal{S}_2$ με παραμετρήσεις

$$\sigma_1(u, v) = (u + v, u - v, uv), \quad (u, v) \in \mathbb{R}^2,$$

$$\sigma_2(u, v) = (u, v, uv), \quad (u, v) \in \mathbb{R}^2,$$

και την απεικόνιση $f : \mathcal{S}_1 \rightarrow \mathcal{S}_2$ όπου

$$F(x, y, z) = \left(\frac{x + y}{2}, \frac{x - y}{2}, z \right)$$

Εξετάστε εάν η f είναι α) τοπική ισομετρία, β) σύμμορφη απεικόνιση, γ) ισεμβαδική απεικόνιση.